एतदेवाह आचारादिति धर्ममोक्षोपयोगिनमधिकारं उपसंहरतिएवमिति साधुभिश्चीर्णंधर्मंयश्चरेत्सधर्ममामुयादित्यन्वयः॥२१॥नद्यामिति नदीप्रवाहेणकाष्ठानामिवकर्मप्रवाहेणपितृपुत्रादीनांसंयोगवियोगावित्याशयः ॥ २२ ॥ २३ ॥ लोकस्यकर्माधीनत्वात्सुखार्थीनकंचिदुद्वेजयेदित्याह यस्मादिति एतत्फलमाह अभयमिति ॥ २४ ॥ विपक्षेदोषमाह यस्मादिति दकःहिंस्रपशुः दृष्टांतेवडवाग्निः ॥२५॥ अयंअभयदानलक्षणः यतस्ततःसर्वोपायसाध्यःसहायादिसाध्योबंदीमोचनादिरूपः सुभगःऐश्वर्यहेतुः परःपरलोकहेतुश्च ॥ २६ ॥ ततोऽभयदानात् तान्सहायादियुक्तान्प्रवदंतिप्रकृष्टान्वदंति तेचयदिअल्पदृल्लेखाःअल्पंबाह्यसुखंदृदिलेखेवप्रतिष्ठितंयेषांतेबहिर्मुखाःकीर्त्यर्थमभयदानंकुर्युः येपटवःकुशलाः कृत्स्नंब्रह्मतन्मूलकएवतदर्थमेवाभयदानमितिनिर्णयोयेषां अभयदानंसर्वेषांसंमतमित्यर्थः ॥ २७॥

आचाराज्जाजलेप्राज्ञःक्षिप्रंधर्ममवाप्नुयात् ॥ एवंयःसाधुभिर्दांतश्चरेदद्रोहचेतसा ॥ २१ ॥ नद्यांचेहयथाकाष्ठमुह्यमानंयदृच्छया ॥ यदृच्छयैवकाष्ठेनसंधिंगच्छेतकेनचित्॥ २२॥तत्रापराणिदारूणिसंस्पृज्यंतेपरस्परं॥तृणकाष्ठकरीषाणिकदाचिन्निसमीक्षया॥ २३॥ यस्मान्नोद्विजतेभूतंजातुकिंचित्कथंचन॥अभयंसर्वभूतेभ्यःसप्राप्नोतिसदामुने ॥ २४॥ यस्मादुद्विजतेविद्वन्सर्वलोकोदकादिव ॥ क्रोशतस्तीरमासाद्ययथासर्वेजलेचराः ॥ २५॥ एवमेवायमाचारःप्रादुर्भूतोयतस्ततः ॥ सहायवान्द्रव्यवान्यःसुभगोथपरस्तथा ॥ २६ ॥ ततस्तानेवकवयःशास्त्रेषुप्रवदंत्युत ॥ कीर्त्यर्थमल्पहृल्लेखाःपटवःकृत्स्ननिर्णयाः ॥ २७॥ तपोभिर्यज्ञदानैश्चवाक्यैःप्रज्ञाश्रितैस्तथा ॥ प्राप्नोत्यभयदानस्ययद्यत्फलमिहाश्नुते ॥ २८ ॥ लोकेयःसर्वभूतेभ्योददात्यभयदक्षिणां ॥ ससर्वयज्ञैरीजानःप्राप्नोत्यभयदक्षिणां ॥ २९ ॥ नभूतानामहिंसायाज्यायान्धर्मोस्तिकश्चन ॥ यस्मान्नोद्विजतेभूतंजातुकिंचित्कथंचन ॥ सोभयंसर्वभूतेभ्यःसंप्राप्नोतिमहामुने ॥ ३० ॥ यस्मादुद्विजतेलोकःसर्पाद्वेश्मगतादिव ॥ नसधर्ममवाप्नोतिइहलोकेपरत्रच ॥ ३१ ॥ सर्वभूतात्मभूतस्यसर्वभूतानिपश्यतः ॥ देवापिमार्गेमुह्यंतिअपदस्यपदैषिणः ॥ ३२ ॥ दानंभूताभयस्याहुःसर्वदानेभ्यउत्तमं ॥ ब्रवीमितेसत्यमिदंश्रद्दधस्वचजाजले ॥ ३३ ॥ सएवसुभगोभूत्वापुनर्भवतिदुर्भगः ॥ व्यापत्तिंकर्मणांदृष्ट्वाजुगुप्संतिजनाःसदा ॥ ३४ ॥

तपआदिभिर्यत्फलमश्नुतेतत्अभयदानस्यअभयदानेनप्राप्नोति ॥ २८ ॥ एतदेवप्रशंसति लोकेइत्यादिना ॥ २९ ॥ ३० ॥ ३१ ॥ अभयदानस्यपार्यंतिकंफलमाह सर्वेतिसर्वेषांभूतानांआत्मभूतस्यप्रत्यगात्मनः आत्माह्येषांसभवतियत्रत्वस्यसर्वमात्मैवाभूत्तत्केनकंपश्येदित्यादिश्रुतिप्रसिद्धानिर्विकल्पकावस्थाउक्ता सर्वभूतानिपश्यतइतिआत्मनोवाअरेदर्शनेनश्रवणेनमत्याविज्ञानेनेदंसर्वंविदितमितिश्रुतिप्रसिद्धसार्वज्ञ्यफलासविकल्पावस्थाउक्ता अतएवास्यविभुत्वेनगगनस्येवगत्यभावाद्देवाअपि संधिरार्षः मार्गेमुह्यंति पदंब्रह्मलोकादितद्रहितस्य पदैषिणोदेवाः ॥ ३२ ॥ अभयदानश्रैष्ठ्यमुपसंहरति दानमिति ॥ ३३ ॥ अस्यैवस्तुत्यर्थंकाम्यंकर्मक्षयिष्णुत्वेनमिंदति सएवेति सुभगःस्वर्गी व्यापत्तिनाशं कर्मणांकर्मफलानांस्वर्गादीनां ॥ ३४ ॥

Digitized by Google